

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 23Sp/65/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6013201780
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Segeč
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6013201780.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici samosudcom JUDr. Milanom Segečom, v právnej veci navrhovateľky: U. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX T., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Tvrdošín, Školská 165/2, 027 44 Tvrdošín, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č.: KaTS-47962/8437/2013-52136/2013 zo dňa 07.11.2013, takto

rozhodol:

I./ Krajský súd rozhodnutie odporcu č. KaTS-47962/8437/2013-52136/2013 zo dňa 07. novembra 2013 z r u š u j e podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. a vec vracia na ďalšie konanie.

II./ Navrhovateľke sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Dňa 16.10.2013 navrhovateľka požiadala o poskytnutie právnej pomoci vo veci príspevku na výživu rozvedenej manželky. Napadnutým rozhodnutím odporcu zo dňa 07.11.2013 bolo rozhodnuté tak, že navrhovateľke sa nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci. Rozhodnutie bolo v podstate odôvodnené tým, že žiadateľka mala celkove započítateľný príjem v mesiaci apríl 2013 vo výške 375,20 Eur (invalidný dôchodok 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 80,- Eur), v mesiaci máj 2013 mala príjem vo výške 775,20 Eur (invalidný dôchodok vo výške 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 480,- Eur), v mesiaci jún 2013 mala príjem vo výške 625,20 Eur (invalidný dôchodok vo výške 295,20 Eur a vklady na bankový účet v celkovej výške 330,- Eur), v mesiaci júl 2013 mala príjem vo výške 375,20 Eur (invalidný dôchodok vo výške 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 80,- Eur), v mesiaci august 2013 mala príjem 765,20 Eur (invalidný dôchodok vo výške 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 380,- Eur a ďalší vklad na bankový účet vo výške 90,- Eur) v mesiaci september 2013 mala príjem 575,20 Eur (invalidný dôchodok 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 280,- Eur) a v mesiaci október 2013 mala príjem vo výške 375,20 Eur (invalidný dôchodok vo výške 295,20 Eur a vklad na bankový účet vo výške 80,- Eur). Do príjmov žiadateľky boli okrem invalidného dôchodku započítané aj vyššie špecifikované vklady v hotovosti poukazované v celom posudzovanom období na bankové účty, ktorými žiadateľka disponuje, a ktoré označila ako finančná pomoc od rodinných príslušníkov za účelom splácania svojich záväzkov (úverov) voči tretím osobám. Priemerný mesačný príjem žiadateľky za 6 mesiacov pred podaním žiadosti predstavoval 581,87 Eur, ako aj jej započítateľný príjem v mesiaci podania žiadosti (10/2013), ktorý predstavoval 375,20 Eur a bol vyšší ako 1,6 násobok sumy životného minima, ktorý je pre dospelú samostatne posudzovanú osobu do 30.06.2013 suma 311,33 Eur a od 01.07.2013 v sume 316,94 Eur. Navrhovateľka vzhľadom na uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom na priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

Proti rozhodnutiu odporcu podala v zákonnej lehote opravný prostriedok navrhovateľka, v ktorom navrhovala napadnuté rozhodnutie odporcu zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie veci. Opravný prostriedok bol v podstate odôvodnený tým, že navrhovateľka sa domnieva, že postupom odporcu bol hrubým spôsobom popretý účel zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Navrhovateľka aj naďalej tvrdila, že jediný jej príjem predstavuje suma invalidného dôchodku vo výške 295,20 Eur spolu s príspevkom na cestovné vo výške 33,09 Eur mesačne. Pokiaľ ide o jej výdavky poukázala na uznesenie Okresného súdu v Námestove zo dňa 02.09.2013 sp. zn. 7C/17/2013, v ktorom bolo konštatované, že spláca úver v Slovenskej sporiteľni, a.s., Bratislava vo výške 193,17 Eur mesačne a úver v Slovenskej sporiteľni, a.s., Bratislava na základe úverovej zmluvy č. 323968198 zo dňa 24.02.2009 vo výške 44,85 Eur mesačne. Ďalej spláca prečerpaný limit na bežnom účte vedenom v Slovenskej sporiteľni vo výške 20,- Eur mesačne. Ďalšími nevyhnutnými výdavkami sú platby za byt vo výške 141,71 Eur mesačne, platba za elektrinu vo výške 41,41 Eur mesačne, poisťka úveru vo výške 22,- Eur ročne, poisťka domácnosti 19,- Eur x 2 ročne, jej osobná poisťka 26,20 Eur mesačne, telefón 15 až 20,- Eur mesačne, lieky 20 až 50,- Eur mesačne, strava. Navrhovateľka ďalej poukazovala na to, že zo svojho príjmu, z invalidného dôchodku nie je schopná platiť všetky nevyhnutné výdavky. Finančne jej vypomáha predovšetkým jej syn a jej mama, či súrodenci, teta a neter. Navrhovateľka sa snaží poskytnuté finančné prostriedky aspoň sčasti vrátiť. Uvažovala aj o možnosti zamestnať sa, nie je však schopná dlhšie sedieť alebo stáť, naviac pravú stranu tela má minimálne funkčnú, nie je v jej schopnostiach zamestnať sa. Nie je schopná pokryť základné životné potreby, ako je strava, oblečenie, bývanie a je vo veľmi ťažkej finančnej situácii. Započítanie finančnej pomoci od jej rodinných príslušníkov považuje za nemorálne, v rozpore s dobrými mravmi, keď správny orgán cez paragrafy nevidí konkrétne ľudské osudy. Na základe § 4 ods. 1 písm. a) zákona o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov „za príjem sa na účely určenia súm životného minima považujú príjmy fyzických osôb, ktoré sú predmetom dane z príjmov podľa osobitného predpisu po odpočítaní.

Na základe § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov „predmetom dane nie je úver a pôžička“. Prostriedky, ktoré má od svojich rodinných príslušníkov nie sú predmetom dane a nezahŕňajú sa do príjmu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa domnieva, že odporca postupoval nesprávne a v rozpore s právnymi predpismi, keď finančné prostriedky poskytnuté rodinnými príslušníkmi navrhovateľky zahrnul do jej príjmu.

Na pojednávaní dňa 13.03.2014 navrhovateľka odkázala na rozpis plusových položiek č. účtu: XXXXXXXX/XXXX, ktoré sa nachádzajú v spise na č.l. 35. Poukázala na dátumy od 18.04.2013 do 18.10.2013, sú tam uvedené vklady na splácanie úverov od syna a rodinných príslušníkov. Ďalej poukázala na rozpis plusových položiek č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, na ktorom sú uvedené všetky údaje od 28.04.2013 do 21.10.2013. Tento rozpis sa nachádza pod č.l. 27. Ďalej predložila čestné prehlásenie zo dňa 11.03.2014 od sestry O. F. - J., v ktorom sestra vyhlasuje, že vypomáha požičovaním finančných prostriedkov svojej sestre U. I., nakoľko sa ocitla v ťažkej osobnej a finančnej situácii kvôli ťažkým zdravotným problémom. S pôžičkami jej pomáha celá rodina.

K opravnému prostriedku navrhovateľky podal vyjadrenie odporcu, v ktorom navrhoval napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdiť. K veci ďalej uviedol, že trvá aj naďalej na svojom rozhodnutí, ako aj na skutkovom a právnom zdôvodnení. K veci ďalej uviedol, že navrhovateľka nespĺňa podmienku materiálnej núdze. Splnením ďalších podmienok sa preto ani nezaoberal. Navrhovateľka v čase podania žiadosti uviedla správnomu orgánu nepravdivé informácie, a to i napriek podpísaným vyhláseniam o pravdivosti a úplnosti údajov, ktoré tvrdila. K pomoci zo strany rodinných príslušníkov uviedla, že títo jej vypomáhajú len nákupom potravín, pričom inú pomoc vo formulári žiadosti ani v čestnom prehlásení neuviedla. V celom posudzovanom období disponovala okrem invalidného dôchodku a príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla aj peňažnými príspevkami (vkladmi na účtoch). Hranica 1,6 násobku sumy životného minima pre jednu dospelú samostatne posudzovanú fyzickú osobu predstavuje do 30.06.2013 sumu 311,33 Eur a od 01.07.2013 sumu 316,94 Eur. Navrhovateľka v posudzovanom období od roku 4/2013 do 10/2013 dosahovala v priemere sumu 552,34 Eur mesačne. Navrhovateľka v mesiaci 9/2013 v konaní o vyporiadaní BSM uzavrela s bývalým manželom zmier, na základe ktorého nadobudla do svojho výlučného vlastníctva nehnuteľnosť (dvojizbový byt), bez povinnosti vyplatiť bývalého manžela a sama sa zaviazala ďalej splácať splátky úveru v celkovej výške 238,02 Eur mesačne. Rozhodnutím

o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľke nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhovateľka sa môže dať zastupovať advokátom, ktorého si sama vyberie, nakoľko nespĺnila jednu z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci - podmienku materiálnej núdze podľa zákona 327/2005 Z.z. nemá nárok na bezplatné právne zastupovanie.

Na pojednávaní dňa 13.03.2014 zástupca odporcu trval aj naďalej na rozhodnutí a na vyjadrení v predmetnej veci. K veci ďalej uviedol, že navrhovateľka nedokladovala, že príjmy, ktoré má od príbuzných, že by sa jednalo o pôžičku, a pokiaľ ide aj o doklad, ktorý predložila na pojednávaní od svojej sestry, považuje tento dôkaz za účelový. V žiadosti navrhovateľka zamlčala, že má príjmy aj od svojich príbuzných.

Navrhovateľka k tomu uviedla, že v jeden deň spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci predložila aj rozpisy plusových položiek, na ktoré poukázala aj na pojednávaní pokiaľ ide o rozpis položiek k číslu účtu XXXXXXXX/XXXX a k č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX.

Krajský súd preskúmal rozhodnutie a postup odporcu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. a po preskúmaní veci a postupu napadnuté rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia tretej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O.s.p.).

Napadnutým rozhodnutím odporcu nebol priznaný navrhovateľke návrh na poskytnutie právnej pomoci, pretože navrhovateľka nespĺňa podmienky materiálnej núdze. Do jednotlivých mesačných príjmov navrhovateľky bol okrem invalidného dôchodku vo výške 295,20 Eur započítavaný v rozhodnom období aj príjem, ktorý mala navrhovateľka od svojich príbuzných. Priemerný započítateľný príjem žiadateľky za 6 mesiacov pred podaním žiadosti predstavoval podľa výpočtu odporcu 581,87 Eur a podľa § 2 zákona č. 601/2003 o životnom minime 1,6 násobok sumy životného minima pre jednu samostatne posudzovanú fyzickú osobu predstavuje do 30.06.2013 sumu 311,33 Eur a od 01.07.2013 sumu 316,94 Eur.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o bezplatnej právnej pomoci, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže centrum v prípadoch podľa § 6a ods. 1 poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti.

Podľa § 6b ods. 2 zákona o bezplatnej právnej pomoci, ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona o bezplatnej právnej pomoci, je materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6 násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojim majetkom.

Skutočnosť, že právna pomoc v hmotnej núdzi poskytovaná v režime § 6b zákona o bezplatnej právnej pomoci je „možnosťou“ a je na posúdení odporcu, či sú tu také skutočnosti predpokladané zákonom,

neznamená, že odporca nemá povinnosť tieto skutočnosti skúmať, prihliadajúc tak na celkovú situáciu žiadateľa.

Bežné výdavky osôb s rovnakým alebo približne rovnakým príjmom sa rôznia, a to ani nie tak pre osobnú preferenciu drahších alebo luxusnejších produktov, ale aj s ohľadom na lokalitu a s ňou spojené výdavky na bývanie, zdravotný stav a sním spojené náklady na lekársku starostlivosť a lieky a osobné a rodinné pomery.

Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na usmernenie č. 1/2012 zo dňa 05.01.2012 vydané riaditeľkou centra právnej pomoci k postupu pri priznávaní právnej pomoci z dôvodov osobitného zreteľa, v článku I ods. 2 je riešená aj otázka posudzovania príjmov žiadateľa, ktorý preyšuje zákonom určenú hranicu materiálnej núdze. V tejto súvislosti poukazuje súd aj na rozpis plusových položiek k účtu č. XXXXXXXX/XXXX na č.l. správneho spisu 35 a na rozpis plusových položiek č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX na č.l. 27. Tento rozpis mala predložiť navrhovateľka spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci, súd sa preto nestotožňuje s tvrdením odporcu, že navrhovateľka zamlčala poskytnutie finančných príspevkov od rodinných príslušníkov. Okrem toho súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, či je morálne, aby správny orgán na takéto príjmy prihliadal, keď navrhovateľka je len poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 295,20 Eur, pretože v súvislosti s výdavkami navrhovateľky a výšky jej invalidného dôchodku by bol v každom prípade samotný invalidný dôchodok nepostačujúci. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka je invalidná dôchodkyňa a okrem toho aj vzhľadom na svoj zdravotný stav si nevie zabezpečiť primeranú prácu, z ktorej by mohla mať ďalšie príjmy, možno len pozitívne hodnotiť pomoc zo strany najbližších rodinných príslušníkov, či už vo forme zakúpenia rôznych potravín alebo pôžičiek.

Pokiaľ navrhovateľka požiadala o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci s plnou úhradou, ja na mieste túto jej žiadosť posudzovať ako žiadosť pre všetky formy právnej pomoci v hmotnej núdzi poskytované centrom právnej pomoci v zmysle zákona o bezplatnej právnej pomoci. Právna pomoc poskytovaná v hmotnej núdzi v režime § 6b zákona o bezplatnej právnej pomoci je „možnosťou“ a je na posúdení odporcu, či sú tu také skutočnosti predpokladané zákonom, neznamená, že odporca nemá povinnosť tieto skutočnosti skúmať, prihliadajúc tak na celkovú situáciu žiadateľky.

Odporca sa v rozhodnutí nezaoberal možnosťou postupu v zmysle § 6b zákona o bezplatnej právnej pomoci. V novom rozhodnutí bude musieť odporca opätovne preskúmať žiadosť navrhovateľky, a to aj z hľadiska možnej aplikácie § 6b zákona o bezplatnej právnej pomoci, a to i v prípade, že by opätovne dospel k záveru, že príjmy navrhovateľky preyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze. Centrum právnej pomoci sa bude musieť vysporiadať s otázkou poskytnutia právnej pomoci aj z dôvodov osobitného zreteľa v zmysle § 6b ods. 2 zákona o poskytnutí právnej pomoci.

Vzhľadom k tomu, že odporca sa touto otázkou v napadnutom rozhodnutí nezaoberal, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 O.s.p. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania i napriek tomu, že bola navrhovateľka v konaní úspešná, pretože navrhovateľka si náhradu trov konania nežiadala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri

všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.